

Lo Somaten

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals Oficinas d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco de Calaf Rambla de las Flors.
No s retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dijous 2 d' Octubre de 1902.

ANY XVII

NUM. 4396

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. " 4 -
Extranger y Ultramar. " 8 -
Anuncis, á preus convencionals

TRIPLE AYGUA NAF SERRA (Cullita d'aquest any) preparada ab la flor recent recullida del taronjer agre. Es de un agradable sabor y delicat perfúm.

FARMACIA SERRA. DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESpanya

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Haventse presentat á la meua clinica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas; vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá appetit y forsas y se li regularisaren las réglas: —Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any de una escrofúla crónica. Cansat d' usar sens cap resultat cuantas emulsiions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfita Climent, trobant consolle pacient ja en lo primer frasco y taol prompte la curació completa.—Dr. Loziniz, Catedratic de Barcelona.
Exigeixis lo llegitim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.

LOT AMARCH LOT TÓNICH

APERITIU-CORROBORANT-FEBRÍFUGO
THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P. BARCELONA

L' us d' aquest TÓNICH ejerceix una acció estimulant sobre l' aparato gastro-intestinal amenta l' appetit y facilita la digestió. La nausea, el vòmit, los vahidos, lo mareig paran casi semp e prenent una ó dos copetas d' aquest tónich. En las localitats pantanosas, abont existeix lo paludisme, es indispensable son us, donchs es febrífugo, com justament ho declaran molts Metjes célebres, que l' han indicat y segueixen indicantlo com medi eficaç pera precaveres de las calenturas.
Pendre una ó dugas copetas d' aquest tónich á diari, vol dir cuidar ab esmero la propia salut.
Se pren ab aygua, sífó ó pur: avans de menjar com aperitiu; després com digestiu.

AGENT GENERAL EN REUS, JOSEPH MARORELL S. en C.—Carrer Monterols número 30.

BETZINA DALMAU

Aquesta nova essencia de extraordinarias proporcions disolvents de la grassa, no te rival en cap dels preparats que fins al dia s' han vingut empleant pera treure las taca's, no sols de la roba, panyos de billar, tapisos, halajas de totas classes, etc., sino de velluts, sedas, sombreros de feltre y en especial pera las guants.
Sa química composició fa que siga mes volátil que l' éter y que desapareixi la taca instantáneament sens perjudicar lo color de la prenda y sens que deixi l' olor repugnant y desagradable de tots sos similars.

DE VENTA EN LAS DROGUERIAS Y FARMACIAS

AL ENGRÓS: Magatzem de drogas y productes químich farmacéutichs de

M. Dalmau Oliveres

PASSEIG DE LA INDUSTRIA, LLETRA B.—BARCELONA

REPRESENTAT PER AQUESTA PLASSA: PERE PUJOL

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas á 13 pts.

Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los Guanos dels senyors

MASSÓ Y FERRANDO
REUS

AVIS ALS QUE VAJIN Á LAS FESTAS DE BARCELONA

No olvideu d' anar al

TEATRE DE NOVETATS

á atmirar lo grandió's espectacle cómich-lirich-baillable

EL ANILLO MÁGICO

Presentat ab un luxo enlluernador.—21 magníficas decoracions—500 riquissims trajos—40 bailarinas—100 figurants—100 comparsas—40 coristas—40 professors d' orquesta—Banda militar y la célebre parella absoluta de ball

VISCONTI--DE VINCENTI

TOTS LOS DIAS "EL ANILLO MÁGICO,"

LA CLASSE BAIXA

Es incuestionable que el medi ambient en que s' troban las societats modifica mes ó menys los conceptes de las cosas: en altres termes; lo modo d' esser de las colectivitats humanas inclinan á un ó altre costat l' accepció en que deuen entendres los molts expressius de fets socials segons lla: manera de sentir ó de concebir.

En efecte: ben sapignt es com es tractada y fins explotada per certs elements l' idea de llibertat: ó la de democracia, aixís com també la de patria y altres, de las quals se n' ha arribat á fer molt d' abús. Entre ellas fixem nos en lo que ordinariament s' anomena classe baixa, terme ab que se sol indicar lo grabó mes inferior dels qui constitueixen aqueix convencionalisme que n' dinhen escala social.

No som pas d'aquells qui precobian l'igualtat absoluta fent passar a tots los individus pel mateix raser sense tenir en compte la diferencia de qualitat morals y intellectuals que presenta la naturalesa; aqueixa igualtat absurda, quina idea es tan sola engendradora pel jacobinisme francès, es ab raho refusada pels qui no jubi seré y cor franch se preocupan dels fins humans de la colectivitat en que viuen. Pero si no admetem la igualtat absoluta y anti-natural, tampoch admetem la desigualtat de drets y de respecte que sol tributarse als homes que sense mèrits positius han adquirit en la societat llochs preemients.

En consecuencia, pecaríam d'anti-humans si 'ns conformèssim o deixéssim passar sense protesta la calificació de *baixa* que ordinariament se dona a la classe pobre ó prelataria. Com que aytal calificació enclou l'idea de baixesa ó enviliment, aquesta vulgar expressió constitueix una especie d'insult ó de menyspreu dirigit a una part de la societat, que no perque sigui de condició humil es menys acreedora al respecte que la gent rica.

No: la veritable baixesa no està pas en la situació económica, sino en la part moral de las personas. Entre la classe pobre hi ha individus verdaderament rics de virtuts que unas vegadas trascendeixen al exterior y altras vegadas permaneixen amagadas per no trobar una atmosfera ahont desenrotllarse; y al contrari, entre la classe rica y acomodada, entre la gent que gaudeixen de mes alta consideració y honors, existeixen perversos y viciosos, ab la agravant de que aqueixa perversitat es mes condemnable que la viciositat de la classe pobre, perque si aquesta fins a cert punt pot disculparse per la falta de temps para instruirse ó educarse ó per la carencia d'un ambient educatiu, aquella no, te excusa ni disculpa de sas disbanixas y malas inclinacions, tota vegada que 's rics, no havent d'anar tan escarrassats com altres en lo treball, ja viuen ab medis sobradament amples para atendre a la instrucció y educació necessaries.

Y aquí 's demostra l'error del concepte en que vulgarment se divideix la societat, posantse a un costat tractaments y cortesias, y al altre la calificació sarcástica de *classe baixa*.

La classe baixa no l'hem de cercar pas precisament entre 's pobres y treballadors; la trobarém entre tots los qui han perdut lo sentiment y la dignitat, tant si tenen diners com si no 'n tenen; la constitueixen los jugadors, los usuers, los aficionats a anar als toros y centres de flamenqueria y perversió, los qui s'enriqueixen explotant lo vici, los qui viuen ab la esquena drete, etc.

Aquestos si que son mereixedors del menyspreu y de calificatius denigrants, perque son paràsits que ab llur mal exemple corrompen la gent de be que tenen al costat; son una remora pel progrés y tacan lo bon nom del poble en que viuen. Seria molt profitós que la part sana de la societat s'apartés de son contacte; pero com que aixó no es possible en las grans ciutats com la nostra, al menys convindria molt que a ells y a ningú més que a ells se 'ls apliqués la denominació de classe baixa, distingintlos d'aquesta manera de la classe més noble, que es la gent de bons sentiments, las personas honradas, tant si son rics com si son pobres.

BONAVENTURA RIERA

EMILI ZOLA

Ha mort l'eminent novelista francès Monsieur Emili Zola.

L'autor de *Les Bougon Macquari* ha sigut molt discutit en sa obra literaria. Com tots los innovadors, son istil y sas tendencias li crearen amichs entusiastas y enemichs irreconciliables.

Sa tendencia doctrinal no hem d'analitzar-la en aquest moment, donchs no ho permeten las proporcions d'aquesta nota sintetica; més,

indudablement hi ha en ella quelcom d'apassionat y doctrinari que davant de la posteritat imparcial, ha de contribuir a obscureir la gloria de qui no sempre sapigué mantenir l'esperit seré y l'criteri desapassionat.

De tots modos la personalitat d'en Zola com escriptor es gran y ha marcat una época en la literatura de nostre temps, no ja a Fransa sino en tots los paisos influhits per las corrents de las civilisacions modernas.

La influencia en molts assumptos fou decisiva fins al punt de trascendir a la esfera política de son país y en tota sa historia, no del tot exenta per desgracia, del esperit de sectari, s'hi destaca vigorosa la nota d'una correcció y consecuencia intaxable en son modo d'escriure y procedir com a home públich y privat.

En Zola ha mort víctima d'una desgracia imprevista, tenint poch més de xeixanta anys, mes en la plenitut encare de sas facultats intellectuals y quan de son temperament vigorós podían esperarsen encare llarchs anys de salut que li permetessin produhir molts obras literarias.

Era lo mestre del realisme francès, lo darrer dels supervivents d'aquell grupo literari que 's reunia en lo que ells ne deyan *Le grenier des Goncourt*, y entre quins hi figuravan Maupassant, Flaubert, y en Daudet.

Secció Religiosa

Parroquia de Sant Francesch

Avuy a las 7 del matí tindrà lloch la missa de y més actes piadosos en honor del Sagrat Cor de Jesús.

Dissapte se celebrará la festa del Patró P. S. Francesch ab comunió general a las 7 y mitja del matí, y a dos quarts de deu la Missa Major en la que predicará lo Rvt. don Jaime Llurba, Pbre. y será executada per la escolania del senyor Planás. Per la tarde se farà la funció solemne ab sermó a carrech del Rvt. don Joan Llauradó, Pbre. Diumenge será l'últim dia de la novena del P. S. Francesch a las 4 de la tarde. En los demás dias del mes a un quart de 7 de la tarde se dirá lo Rosari ab las oracion de costum.

Secció oficial

ALCALDIA CONSTITUCIONAL DE REUS

Segons comunica a aquesta Alcaldia lo M. I. Sr. Coronel Comandant Militar d'aquesta Plassa, desde 'l dia d'avuy comensará en dita Comandancia l'acte de la Revista anyal dels reclutas en depòsit, condicionals, redimits, sustituts, excedents y demás que constan residents en aquesta demarcació.

Lo que 's fa públich pera coneixement dels interessats.

REGISTRE CIVIL

del dia 1 d' Octubre de 1902

Naixements

Joseph Pallejá Sabaté.

Matrimonis

Gabriel Pujol, ab Angela Navàs.

Defuncions

Teresa Aymami Amorós, 5 anys, Barcelona 8.

Calendari catalá

Sant d'avuy.—S. Leodegari

Sant de demà.—S. Candi

Surt lo SOL a las 5 h. y 57 m. y 's pon a las 5 h. 41 m.; surt la LLUNA a las 6 h. 39 m. y 's pon a las 6 h. 02 m.

MERCATS

Dilluns de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS

del dia 1 d' Octubre de 1902, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispart.

Horas d' observació	Baròmetre aneròide	Grav d' humitat	Pluja en 24 horas	Alguns evap. en 24 horas	Estat del Cel
9	748	66			Ras
15	748	69		6'5	Nuvul

Horas d' observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS	
	Máxim	Mínim	Ter. tp.		Clase	Canlit.
9	Sol 27	10	17	E.	cum	0'2
15	Som 26		21	S.	cum	0'8

CRONICA

Lo SOMATENT se ven a Barcelona en lo kiosko "El Sol", Rambla del Centro.

Per no haverse reunit prou número de senyors regidors, nostre Excm. Ajuntament no pogué celebrar ahir la sessió de primera convocatoria corresponent a la present setmana.

Ha sigut posat en llibertat Antoni Solá, un dels presos ab motiu de lo ocorregut ab unas banderas a la platja de Sant Salvador del Vendrell.

La Lliga Regionalista de Barcelona ha quedat definitivament instalada al nou local de la Riera de Sant Joan 22, primer, cantonada al carrer de Sant Pere més Alt.

Lo vinent diumenge tindrà lloch al "Centro de Lectura," lo solemne acte de repartí los premis als deixebles que a las sevas classes assisteixen y la obertura oficial del curs acadèmic de 1902 a 1903.

Dilluns visitaren a S. E. I. lo senyor Arquebisbe y al governador civil y militar las comissions nomenadas per lo Cabildo Catedral y l' Ajuntament de Tarragona, para proceder mancomunadament a practicar las degudas gestions encaminadas a defensar la conservació de nostra antiquissima y gloriosa Metropolitana.

En la opinió de Tarragona ha causat excellent efecte la resolta actitud de las diferents entitats que venen interessats en asunto tan important.

Ha sigut nomenat professor de la sucursal de la Universitat pontificia en aquesta ciutat, lo Rvd. senyor don Pere Carreras y Barrera.

Lleigim:

Las obras del canal de Aragón y Catalunya van a adquirir, segons noticias, un gran desenrotllo per las zonas de San Esteve y Tamarit y trassats de la acequia de Zaidin. En las primeras traballan ya bastants obrers, y en las segonas se fan preparatius para comensar dintre poch los treballs, en lo terme de Almunia, y las obras de la presa també rebrán gran impuls ab la construcció dels túnels quina execució per concurs sembla estar aprobada, pero la prosscució de las obras será indís; ensable que 's decreti aviat l' augment de la consignació presenpostada, que segons diuen e-tá molt prop a agotarse.

La Direcció general del Tresor públich acordá que desde 'l dia 1er. del present Octubre quedés obert lo pago de la mensualitat corrent a las classes activas y passivas, clero, y religiosas en clausura, que percibeixen sos habers y asignacions en la cort, en las provincias del regne y pagaduria de la Direcció de las Clases pasivas.

Al mateix temps se posa en coneixement dels respectius centres oficials que la asignació del material s' abonará sens previ avis lo dia 4 del mateix.

Durant lo present mes d' Octubre farán sa

festa major las següents poblacions de Catalunya.

Dia 1 Molins de Rey; 2 Ceballá del Condado y Poble de Lilet; 2 y 3, La Bansa; 3, Hostafranch; 9, 10 y 11, Caldas de Montbuy, Las Corts de Sarriá y Tuxent; 19 y 20, Avinyonet; 21 y 22, Alcover y Millá; 24, 25 y 26, Bañolas; 29 y següent, Gerona.

En igual periodo farán sa fra anyal las següents localitats d'aquesta regió:

Dia 3, Cubells y Llesauy; 8, Viella; 9, Llers; 10 Pobleta de Vellvehí; 11, Bellvert; 15, Esterri de Aneo, Vendrell, Ripoll, Camprodón y San Celoni; 18, Verdú, Figueras, Hostalrich, Villafranca y Olot; 19, Uldecona; 20, Bosost; 22, Tirviá; 23 y 24, Vendellós; 26 Mora la Nova y Tortellá; 27, Bellvis y Andorra; 28, Peretallada, Planés, Villafranca y Pons; 29, Turbiá y Gerona; 30 San Hipolit de Voltregá, Caldas de Montbuy, segon dissapte; Marata, quart diumenge; Palafrugell, tercer diumenge; Valls, diumenge després del 21 y Cardona, últim diumenge.

Los mossos del actual reemplás en aquesta provincia que s' han redimit a metálich del servey actiu de las armas han sigut 119, que han donat un ingrés pera'l Tresor de 178.500 pessetas.

La recandació líquida obtinguda per la Delegació d' Hisenda d'aquesta provincia en lo prop passat mes de Setembre ha sigut de pessetas 1.140.861 09, de las que corresponen a Aduanas 182.070'98 pessetas.

Per consums se recaudaren en lo dia d' ahir pessetas 878'32.

EL ALBA

La Junta de Govern d'aquesta societat, en reunió celebrada lo dia 16 del actual y a petició de varis socis, han acordat admetre sens satisfacer dret d' entrada, fins al 31 del proper Octubre, a cuants dessitjin ingressar com a socis de número.

Reus 17 de Setembre de 1902.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de torn, Jaume Coll.

D. MANEL DE PEÑARRUBIA

Procurador dels Tribunals

Ha trasladat son despatx a la

Rambla de Sant Joan, número 30-3er.

TARRAGONA

Interesa molt

sapiguer que a la ciutat de Barcelona y carrer de la Diputació núm. 435, sucursal de A. Salvati Costanzi se fan verdaders miracles en los malalts de mals venéreos en general y especialment sifilitics encar que siga la dolencia hereditari.

Pera més detalls lleigeixis en 4.ª plana "Milagrosos confites ó Inyecció anti-venérea y Roob anti-sifilitico COSTANZI."

La Palma

A petició de varis socis la Junta de Govern d'aquesta Societat acordá en sessió 24 mes passat, prorrogar lo plasso fins al 31 corrent, sens satisfacer dret d' entrada a tots los que desitjin ingressar com a socis de número de la mateixa.

Reus 1er. Octubre 1902.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de torn, Eudalt Casas.

DEL ESTRANJER

Paris 1.

Lo suero de la escarlatina

Viena.—Un metge ha descubert lo suero para curar la escarlatina, y assegura que las probas efectuadas li han donat lo resultat de curarse lo 80 per 100 dels atacats.

Lo vapor "Fram"

Ha fondejat a Cristiania lo vapor "Fram", que ha tornat de la expedició que emprengué al Pol-Nort fa uns tres anys. Lo govern ha

rebut als expedicionaris y el poble los ha aclamat ab entusiasme, haventse anunciat la arribada ab canonadas.

A Venezuela

Un telegrama de Curúpano anuncia l'emprisonament del director y los empleats del cable francès per ordre del general venezolà Volatini.

També fou detingut l'agent consular francès que va intervenir en favor d'aquells.

La colonia francesa, que constitueix bona part del comerç de la població, ha protestat de las detencions.

Lo cable ha sigut trencat pel creuer "Restaurador".

Lo cònsul francès a Trinidad formulará una enérgica protesta.

La notícia ha causat gran impressió a la ciutat.

A Trinidad s'espera l'arribada del creuer francès "Tage".

Espectacle barbre

Telegrafian de Nova-York que a Corynte ha sigut cremat de viu en viu un negre que havia assassinat a un blanc.

Han presenciat tant barbre espectacle 5000 personas, havent las companyias posat trens especials per assistirhi.

Volcá

Un telegrama de Fort de Fransa anuncia que ha acabat la erupció del volcá de la Montanya Pelada y que a la Martinica comensa a renaxer la tranquilitat, haventse représ los treballs en moltes poblacions abandonadas.

La autopsia

S'ha fet la autopsia al cadavre de Emili Zola, haventse confirmat que va morir asfixiat per l'òxit de carbono.

La seva muller ha demanat que li deixessin veure.

Lo cadavre serà embalsamat.

Se diu que l'enterro serà civil perque no s'ha trobat cap testament que digui lo contrari.

Lo Papa y Zola

S'ha rebut un telegrama de Roma trastimitint las paraulas del Papa quan va enterarse de la mort d'Emili Zola.

Segons aqueix telegrama Lleó XIII digné qu' en Zola era un enemich franch de l'Esglesia y que demanava a Deu que l'aculli al regne del Cel.

Secció comercial

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ

Carrer Santa Agna, 19.

Cotissació a Barcelona a las 16 d'ahir

Interior	73'57	BARCELONA
Amortissable 5 p 8	94'67	Francs 34'10
Colonial	66'50	Lliuras 33'75
Mercantil	—	MADRID
Norts	57'65	Interior 73'57
Alicants	91'85	Francs 33'80
Orenses	32'50	PARIS
Obs. Fransa 2 1/4	58'12	Exterior 88'80
Id. Almansa 5 0/0	102'87	Norts 206'
Id. Id. ayg	—	Alicants 328'

Descompte de cupons.—Anticipo per títols. Compra y venta al contat y a plassos de tota classe de valors espanyols ó extrangers.—Comprobació y gestió de son cobro cas de sortir premiats dels títols amortissables favorescut en los sorteixos ab primerer.—Suscripció a totas las emissions é informes sobre la oportunitat y conveniencia de suscriures.—Contas corrents ab interés.—Compra de monedas d'or y bitllets detots los paisos.—Giros sobre las principals plassas.—Operacions de Borsa.

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27.

Cotissació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir.

Interior	73'58	Cubas del 68
Colonial	66'50	Cubas del 90
Orenses	32'50	Amortissable 94'70

Norts	57'65	Ob. 5 p 1/2	Almansa	102'87
Alicants	91'75	Id. 3 p 1/2	Fransa	58'07
Vitalici V.	—	Id. 3 p 1/2	Orensa	50'62
PARIS		MADRID		
Exterior	—	Interior	73'55	
— GIROS —				
Paris	34'10	Londres	33'75	

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	88'75
Portugués	31'20
Ri. Tinto.	1096'—
Norts.	205'—
Alicants.	325'—

Se reben ordres pera operacions de Borsa Compra y venta al contat de tota clase de valors cotissables de Borsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d'ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comerç de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 dlv	—	33'35	—
" 6j "	—	—	—
" 8 dlv	—	—	—
" vista.	—	33'70	—
Paris 90 dlv.	—	—	—
" 8 dlv.	—	—	—
" vista.	—	—	34'—
Marsella 90 dlv.	—	—	—
" 8 dlv.	—	—	—
" vista.	—	—	—
Perpignan 90 dlv.	—	—	—
" 8 dlv.	—	—	—
" vista.	—	—	—
Hamburgo 90 dlv.	—	—	—
" 8 dlv.	—	—	—

Cambi anterior de

Valors locals	Diner.	Paper.	Oper.
Gas Reusense.		625	
Industrial Fariaera.		675	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.		750	
Manufacturera de Coton.		125	
C. Reusense de Transvias.		30	
C. Reusense de Transvias privilegiadas 5 per 100.		300	
Electra Reusense.			
Manicomi de Reus.			

ANUNCIS PARTICULARS

AVIS

La duenya de l'antiga y acreditada fonda d'Isidro, té lo gust d'ofedir a sa numerosa clientela y al públich de Reus en general, a més de cotxes pera 'l servey a las estacions y a domicili, luxosos y cómodos landaus, faetons, carretelas y berlinas pera casaments, bateijos y enterros, als preus corrents en aquesta plassa.

També lloga lleugeras y cómodas tartanas pera viatjes als pobles circonvohins y als masos.

CLÍNICA DENTAL

de Don Fulgenci Agustí Aleu

Cirurgiá-Dentista de la Escola de Medicina de Madrid; ex-deixeble del Dr. Almenara de Madrid y dentista del Hospital de San Pau y Santa Tecla de Tarragona et., etc.

Tractament de las enfermetats de la boca y dents. Extraccions sense dolor. Orificacions, empastes y tota classe de obturacions. Construcció de dents, dentaduras y aparatos de totas classes y emplen de tots los anaterichs avuy coneguts.

Reb a Reus tots los dilluns y divendres de 9 matí a 5 de la tarde. A Tarragona tots los demés dias.

Arrabal de Sta. Ana núm. 1, principal.—REUS

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

ACADEMIA FROEBELIANA

Baixa advocació de Ntra. Sra. de Montserrat, la direcció literaria de la senyoreta Maria Fabra y la espiritual del Rvd. don Eulich Prats, Pbro.

En aquest acreditat establiment quedan, desde lo 1er. de Setembre, obertas las classes de Ira. ensenyansa y la especial de párvuls.

Además hi haurá classe de labors, francès, solfeig y piano, dibuix y pintura y corte.

S'admeten alumnas internas, mitj pensionistas y recomenadas.

Carrer de la Presó, número 22

GRAN RIFA NAVAL

Autorisada per R. O. de 11 Abril 1902

Se sortejará a Madrid lo dia 31 d'Octubre de 1902 en unió de la Loteria Nacional de la mateixa fetxa.

Constará de 32 000 bitllets al preu de 50 pessetas cada un dividits en décims a 5 pessetas. Los premis y reintegros serán en número de 3548 y lo pago dels mateixos se farà sense cap descompte.

Premi Major 126.550 pessetas.

La Administració de Loterías d' aquesta Ciutat ven dits bitllets.

CLÍNICA DE MASSATJE

DE

P. DURÁN, METJE-CIRUJIA

Carrer Osset núm. 1, pis primer,

cantonada al de la Presó.—REUS

Ab lo massatje manual y vibratori s'obtenen rápidas y sorprendents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (luminat), Luxacions, Fracturas, Artritis traumáticas, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciática, Corea (ball de San Vico), Ataxia rocomotriu, Tremolor en las mans dels escribents, etc.

Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astriccions de ventre y Cálculs renals y hepáticos, etc.

B. SANTOS Y VALL

Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents a Madrid' qu' hi tingan ó vulgan establirhi negoci.

Alcalá, 110, 2n. dta.—MADRID

OBRA NOVA FLORESCENCIA

Aplech d'ensaigs literaris d' en Hortensi Güell.

2 PESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitució y en la llibreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

TELEGRAMAS

Madrid 1.

Ensenyansa clínica

La Real ordre reorganisant la ensenyansa clínica en la Facultat de Medicina, se publicará demá a la Gaceta.

Per ella s' concedeix una gratificació als professors que tingan alguna clinica al seu càrrech y intervingan en la ensenyansa oficial.

Los cambis

Lo governador y sub-governador del Banch d' Espanya, senyor Mellado y senyor Fariñas han celebrat una conferencia ab lo ministre d' Hisenda, que ha versat sobre 'l problema dels cambis y l' establiment de las delegacions a Paris y Londres.

Weyler

Procedent de San Sebastian arribará avuy a Madrid lo general Weyler, que porta varis decrets firmats pel Rey, que no s' farán públics fins que 'ls inserti la Gaceta.

Canallejas

Telegrafian de Alcoy que ha arribat allí l'ex-ministre liberal senyor Canallejas, al qui la població ha fet una rebuda entusiasta.

A la estació hi ha acudit una gentada inmensa que ha aclamat al seu diputat, acompanyantlo fins al seu domicili entre aplausos y viscos.

En Canalejas ha anat tot seguit a Casa la Vila, sortint al balcó pera complaure 'la prechs de la multitud, a la que ha saludat, expressantli son agrahiment per la rebuda que li acababa de fer.

Políticos

Lo Gsbern ha desmentit lo rumor de que 'l general Weyler tingui'l propòsit de presentar la dimissió per haverli rebutjat lo Rey la d' alts mandos militars.

També s' diu que no es cert lo que s' diu haver succehit ab aytais decreta.

Per si acás

S' assegura que han sigut cridats a filas tots los individuos del batalló de Ferrocarrils que s' trobau disfrutant de llicencia, per temers que s' declarin en vaga los obrers ferrocarrilayres, als quins aquells substituhiran en lo cas que la vaga s' afectués.

Limits de pesca

Pel Ministeri de Marina s'ha dictat una Real ordre recordant los limits de las pesqueries espanyolas en las costas de Huelva y Portugal.

Aytal disposició ministerial te per objecte evitar las colissions que temps ha sovintejan entre los pescadors d' abduas regions.

Comentarios

Lo rellevo del governador militar de las Chafarinas ha sigut molt comentat en los círcols militars, estranyantse tothom que avans d' acordarse l' hagués anunciat lo periódich parisiench "Le Siecle".

Aquest rellevo se considera relacionat ab lo negoci que lo senyor Jiménez pensava implantar a la illa del Rey ab l' establiment de una factoria.

Manifest

Avuy s' ha comentat de moltes maneres en los círcols polítics la notícia de que lo general López Domínguez prepara un manifestal país que publicará avans de obrirse las Cambras en lo quin s' ocupará del pervindre dels partits polítics y de las solucions que donaria als problemas de més actualitat.

Tornada den Weyler

En lo según exprés han arribat lo general Weyler, procedent de San Sebastian.

Desde la estació ha anat directamen a casa del senyor Sagasta.

La entrevista del ministre de la Guerra ab lo jefe del Govern ha sigut mol curta.

Lo general ha surtit de la entrevista bastant malhumorat.

A las preguntas dels periodistas que lo rodejavan no ha volgut contestar res absolutament.

Lo del Tribunal de lo Contenció

S' insisteix en que 'l president del Tribunal de lo Contenció, senyor Groizard, ha anunciat la seva dimissió, si lo Govern no dona satisfeció als ministres del esmentat Tribunal.

Naufragi

Gibraltar.—Ha fondejat lo vapor inglés "Zoe".

Lo seu capitá ha declarat que prop de Punta de Europa, lo seu barco va topar ab la balandra espanyola "Buenaventura", que venia de Ceuta ab cargament de ferro.

La balandra va anar a fons.

Van salvarse tres dels quatre homes que tripulavan la balandra.

L' altre tripulant va morir ofegat.

De política

Se diu que 'l general Lopez Domínguez está preparant un document polítich quina finalitat s' ignora.

—Lo senyor Romero Robledo persisteix en no fer declaracions.

Espera veure quin rumbo prenen los aconteixements polítichs.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona

Surtida Correu 4'53 matí; arribada 8'34 matí
 Expres 7'05 " " 9'14 " "
 Mixto 8'41 " " 1'05 trde
 Merc. 12'07 " " 8'02 nit.
 Correu 2'14 trde. " 5'24 trde
 Mixto 7'14 " " 10'19 nit.

De Barcelona a Reus

Surtida Merc. 5'15 matí; arribada 8'06 trde
 Mixto 6'01 " " 11'30 matí
 Correu 9'47 " " 1'05 trde
 Omb. 12'35 " " 5'32 " "
 Mixto 2'26 trde. " 7'11 " "
 Expres 7'26 " " 9'38 nit.

De Reus a Saragossa.
 Surtida Correu 1'35 trde; arribada 8'35 nit.
 Mixto 7'57 " " 6'36 matí
 Expres 9'44 nit " 3'01 " "
 Merc. 5'36 trde. " 11'54 nit.
 " 5'32 matí " 8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.

De Saragossa a Reus

Surtida Expres 1'50 matí; arribada 6'59 matí
 Correu 7 " " 2'06 trde
 Mixto 10'05 nit " 8'11 matí
 Merc. 0'38 matí " 11'27 " "
 " 6'59 trde " 10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT

De Reus a Lleyda

Surtida Correu 8'29 matí; arribada 11'35 matí
 Mixto 6'05 trde. " 9'57 nit
 Merc. 1'45 " " 8'38 nit

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimbodí.

De Lleyda a Reus

Surtida Mixto 5'28 matí; arribada 9'29 matí
 Correu 4'05 trde. " 7'09 trde.
 Merc. " " 1'39 " "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimbodí.

De Reus a Tarragona

Surtida Mixto 8'16 matí; arribada 8'45 matí.
 " 9'44 " " 10'18 " "
 Merc. 2'30 trde. " 3'05 trde.
 Correu 7'17 " " 7'48 " "

De Tarragona a Reus

Surtida Correu 7'45 matí; arribada 8'15 matí.
 Merc. 12'22 trde. " 1'— trde.
 Mixto 5'08 " " 5'46 " "
 " 8'— nit " 8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS A SALOU

Servey de trens que regeix desde 1 dia 29

Setembre de 1902 y notas útils pels viatgers

Sortidas de Reus al matí 4'10.—40.—A la tarde a las 2'47.—4'15.

Sortidas de Salou al matí a las 4'56.—11'04. A la tarde a las 5'32 y 7'40.

Notas: Tots los trens s'aturan als punts de costum menos los que surten de Reus a la tarde a las 3'25, 4'07, 4'49 y 6'13 y los que surten de Salou a la tarde a las 3'30, 4'12, 4'54 y 6'18.

Los que surten de Reus a las 4'10 matí y 6'17 tarde, enllasen a Salou ab los que van de Valencia a Tarragona y los de las 9'10 matí y 2'47 tarde, ab los que s' dirigeixen de Tarragona a Valencia.

Los que surten de Salou a las 4'56 matí y 7'40 tarde, recullen para Reus, los viatgers que venen de Valencia y los de las 2'48 y 4'12, recullen los que venen de Tarragona.

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilítich

COSTANZI

Mils y mils de celebratats mélicas, després d'una llarga experiéncia, s'han couvensut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, finix bianch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors retrals, cálculs, retencions d'urina, y ab 20 ó 30 dias los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillosissimas sondas, no hi ha medicament més milagros que ls CONFITS ó Injeccions Costanzi.

També certifiqan que pera curar qualsevol enfermetat *Sifilítica* ó *herpética*, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la *sifilis* y *herpes*, sino que extren los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos y era'ls qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en todas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch-Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas, mélicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dillums, dimecres y divendres a las 12.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE SETEMBRE DE 1902

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 21 de Setembre directament para Montivideo y Buenos Ayres lo mag nífich y rápit vapor francés

ITALIE

Consignataris a Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

TALLER DE CAMISERIA DE JOSEPH MARTELL

MONTEROLS 40.-REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca para senyora, botons y botonaduras para camisas, paraigüas, sombrillas, castons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, moneders, boquillas y elásticos. Agullas para corbatas. Se fan a mida camisas, calsetets, colls y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetas, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectórichs y esculptórichs para iglesias, etc. Imatges de fusta y cartró-pedra de todas midas y models.

PREUS REDUHITS

ELECTRO-MOTORS Y DINAMOS

de grans rendiments para tota classe de industrias, del sistema mes perfeccionat, havent obtingut maravillosos resultats que superan mos desitjos. Així, donchs, puch ab tota seguritat oferir a mos clients y al públich en general, la absoluta garantia de mos Electro-Motors y Dinamos.

TRULLAS.-BARCELONA

Máquina de corrent alternativa para la utilizació d' energia a gran distancia. Instalació completa de centrals. Iluminació en poblacions.

ASCENSORS Y MONTACARGAS

GRAN ECONOMIA EN PREUS

Per catálachs y prospectes lo representant de las provincias de Lleyda y Tarragona **Andreu Caizal.-REUS.**

LA GRESHAM

COMPANIA INGLESA de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo diposit exigít per las Lleys fisca's vigen's com garantia per los seus assegurats a Espanya.

Oficina para Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA
 Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.
 A Reus: dirijirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

LA PALATINE

Companyia inglesa de segurs contra incendis, explosions y accidents

Oficina para Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.
 A Reus: dirijirse a D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

FOTOGRAFOS Y AFICIONATS A LA FOTOGRAFIA

La casa **Martra** acaba de rebre un nombros sortit dels ultims adelantos en material fotogràfich. Paper *Bromidry* ab lo que s'obteneu las mellors probas artísticas, tant en brillantés com en mate. Máquinas y accessoris desde 12 pessetas per amunt. Productes garantits per ensajarlos la casa abans d'esser posats en venda. Ademés hi ha un gran surtit en *Máquinas*, *Cartulinas*, *Disfumadors*, *Linternas*, *Prempsas*, *Cubetas*, *Tripodes* y de tot lo de més concernient al ram fotogràfich. Placas *Westendop & Wehner* y *Lumiere* de todas midas. *Revelador Martra* ab lo qual s'obtenen las negativas ab una claretat de detall admirable per ser sempre de rescen preparació. *Viratje fixador Martra*; no s'altera per més temps que tinga y es un dels millors per tots los papers al citrat de plata. També s'preparan bañs de viratje ó revelador a gust del senyors aficionats, siga per la classe de papers ó placas que vulguin. Laboratori per aficionats provehit de tots los adelantos y a disposició dels clients de la casa sense cobrar cap classe de retribució.

No compreu sense abans visitar la casa **MARTRA**

GALANAS, 6, DROGUERIA, REUS.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA DE D. ANTON BARDOY

HABITACIONES Y SERVEYS INMILLORABLES

CARRER DE EN MEDIO, 1. CASTELLÓ DE LA PLANA

Estómago Higado CEFALORRIS REMEDIOS ELIXIR VERDI THE COSMO S. EN C. BARCELONA

Certificat núm. 9.909

Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Vergel, districte de Denia.

Certifico: Que desde fa dos meses vinch formulant l' **Elixir Verdi**, havent obtingut molt favorables resultats, especialment en una dona casada de nou que venia sufrint una pertinás gastralgia, consecuencia de lo qual havia esperimentat digestions difícils, pérdna de forsas, continuu estrenyiment y constants desvaneixements.

Ab l'ús de tres pots d' **Elixir Verdi** he observat tan gran millora que, pot dirse, está ja completament bona.

Lo que tinch lo gust de comunicar para satisfacció de vostés y estimul dels pacients.

Joseph Muñoz, metge cirurgía.

Se ven en todas las farmacias **PREU 2 PESSETAS**

Agent general a Reus, Joseph Martorell, S. en C.—Carrer Monterels núm. 30.